

סיפורים נפלאים

פרשת חוקת

"זאת חוקת התורה" (יט, ב)

היה פעם סוחר שנסע עם עגלון ליריד. הסוחר הודיע מראש לעגלון שהוא חייב להגיע ליריד בזמן, בלי להתחשב בשום אילוצים, ואם יאחר - לא ישלם לו פרוטה בשכרו. היה זה בחדש טבת, השלג נערם, גלגלי העגלה נשברו, ואחרי עיכובים רבים הגיעו סוף סוף למחוז חפצם, יומיים לאחר סיום היריד...

אמר הסוחר לעגלון: "אינני משלם שכרך!" כעס העגלון, ובין השניים התפתח דין ודברים, עד שלבסוף ניגשו לרב שיפסוק ביניהם. שאל הרב את העגלון: "האם זה נכון שהסוחר התנה את התנאי מראש?" ענה לו: "כן". שאל הרב: "אפילו אם יהיה אונס?" - "כן", הייתה התשובה. "אם כך", הבהיר הרב, "על פי דין תורה הוא אינו חייב לשלם לך!" שאל העגלון: "באיזה חודש ניתנה התורה?" הרב השיב: "בחודש סיון". "נו בטח", הגיב העגלון במרידות, "חודש סיון זה בקיץ, לכן הדין עם הסוחר, אך אם התורה הייתה ניתנת בתקופת החרף, בטבת, כשהשלגים נערמים בדרכים והעיכובים מרבים, הדין היה אחרת..."

הטענה שהתורה משתנה לפי הזמן, היא ממש כטענתו של העגלון שבטוח שהדין הינו לפי מזג האוויר. אבל אדם צריך לדעת שלא התורה משועבדת אליו או לזמן, אלא הבריאה כולה משועבדת לתורה הקדושה.

"וכיבס הכהן" (יט, ז)

"לטהר טמאים לטמא טהורים באומר קדוש" (פיוט לפרשת פרה).

מספרים כי בבוא רבינו בעל הב"ח זי"ע אל העולם העליון, לא מצאו בו שום שמץ חטא ועוון אשר יתחייב על ידו עונש גיהנום, ואפילו לא לעבור דרך פתחה של גיהנום, ובאו נשמות העשוקות בגיהנום לפני השי"ת, ואמרו כי אם היה עובר הב"ח זי"ע דרך פתחה של גיהנום היה מוציא אותם משם כידוע. מיד בא המקטרג והביא עברה אחת מהב"ח לפני הבית דין של מעלה, והוא, כי פעם אחת עבר בשוק והייתה עומדת עגלה רתומה לשור וחמור יחדיו שהם כלאים, ובעוברו עליהם נתעטש, ומפאת העיטוש התחילו השור והחמור ללכת. ועל ידי החטא הזה נגזר דינו לעבור דרך פתחה של גיהנום. ובזה ביאר הרה"ק מרוז'ין זי"ע את הפיוט הנ"ל, לטהר טמאים, והיינו אם רצון השי"ת לטהר את הטמאים הם הרשעים להוציא אותם מהגיהנום, אז "לטמא טהורים", הוא מחפש איזה עבירה בטהורים אלו הצדיקים, "באומר קדוש", עבירה קלה שנעשה על ידי הקדוש רק באומר.

(גר ישראל, רוז'ין)

"ותמת שם מרים" (כ, א)

מסופר על הרה"ק רבי אברהם מרדכי ה"אמרי אמת" מגור זיע"א שנפגש פעם עם רב אחד, ובשיחה ביניהם שאל הרב לשלומו של חסיד פלוני שנפטר ימים אחדים קודם לכן. לא רצה הרבי להיות איש בשורה רעה ואמר, הוא זקוק לרחמים רבים. מיד לאחר שנפרד הרב מן הרבי ה"אמרי אמת" נודע לו

מעשה כשהיה הגאון רבי אהרון לייב שטיינמן שליט"א בעל "אילת השחר" בארצות הברית בשנת תשנ"ח ביקר גם בעיירת לייקווד שבניו ג'רסי שבה שוכנת הגדולה שבישיבות "ישיבת לייקווד" מיסודו של מרן הגאון הצדיק רבי אהרן קוטלר זצ"ל, בהיותו שם ביקר בבית ראש הישיבה הגאון ר' מלכיאל קוטלר שליט"א נכדו של רבי אהרן זצ"ל, בהיותו שם, ראה בארון כלי הכסף שוכנים אחר כבוד זוג נעליים ישנות, שאל הרב שטיינמן את ר' מלכיאל מה פשר הנעליים הללו בארון של כלי הכסף שמועדת לפאר את הבית?

סיפר לו ר' מלכיאל בשנות מלחמת העולם הראשונה סבו הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל סגר את ישיבתו שבקלצק באמרו שאין ביכולתו לקחת אחריות בעת מלחמה על בחורי הישיבה, ולכן שכל אחד ייסע חזרה לביתו, אחד הבחורים שבא לביתו, שאלה אותו אמו "מפני מה באת הביתה?" הבחור ענה ואמר "שראש הישיבה שלח את הבחורים הביתה מפאת סכנות המלחמה!" האם החלה לזעוק "וכי כאן אתה יותר בטוח מאשר בישיבה? להיפך, שם הנך יותר בטוח, הרי תורה מגנא ומצללא! אני רוצה שמייד תשוב לישיבה ללמוד!"

הבחור אמר "אמא, אבל אין לי כסף לחזור לישיבה?" אמרה האם "אם כן תלך רגלי", ואכן הבחור שמע בקול אמו ויצא ללכת רגלי אל הישיבה, בהיות הישיבה מרחק של מאות קילומטר מביתו הדרך ארכה כמה וכמה ימים, כשהגיע פנה והלך מיד לבית ראש הישיבה הגאון רבי איסר זלמן ואמר "רבי באתי ללמוד תורה!" ראש הישיבה הגאון רבי איסר זלמן מלצר שאל אותו "מה יש?" והבחור סיפר לו שאמו שלחה אותו חזרה לישיבה, והלך כמה ימים ברגל עד שהגיע.

כששמע זאת רבי איסר זלמן כל כך התרגש מהמסירות נפש של האם כדי שבנה ילמד תורה, ועוד יותר התרגש מהמסירות נפש של הבחור שהלך ימים ולילות חזרה לישיבה ללמוד תורה, עד שאמר לבחור אני רוצה לקנות ממך את הנעליים הללו שבהם מסרת את נפשך ללמוד תורה, ואלו הן הנעליים הללו... המשיך רבי מלכיאל ואמר האם הנכם יודעים מי היה אותו בחור? אותו בחור היה מרן רשכבה"ג הרב שך זצ"ל בבחורותו, במשך הימים בעמלו ובמסירות נפשו עלה ונתעלה להיות גדול הדור, וראש ישיבת פוניבז' המעטירה.

(נחלת צבי)

"זאת חוקת התורה" (יט, ב)

התורה נקראת "חק", וגם הבריאה, השמים והארץ, נקראים "חק", כמו שנאמר: "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי" (ירמיהו לג, כה). ללמדנו - אומר בעל ה"אשיב אברהם" - שהתורה היא חק בדיק כמו השמים והארץ,

וכשם שמבינים שהשמים והארץ אינם משתנים לעולם, וגם בשנות האלפיים יישארו כשהיו - כך גם התורה לא תשתנה מחמת הזמנים, ואי אפשר להתיר איסורים בטענה ש"הזמנים השתנו..."

סיפורים נפלאים פרשת חוקת

"ותשת העדה" (כ, יא)

שאלו פעם את הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זיע"א, מפני מה שותים החסידים י"ש? השיב להם כי הם מברכים "שהכל נהיה בדברו".

אמרו לו, אי משום כך הם יכולים לשתות מים, שאף עליהם מברכים שהכל. אמר להם הרבי, יהודים אשר יודעים "שהכל נהיה בדברו" של ריבונו של עולם מגיע להם כוסית י"ש.

"וידבר העם באלוקים ובמשה" (כא, ה)

"כל המהרהר אחר רבו כאילו מהרהר אחר השכינה שנאמר: 'וידבר העם באלוקים ובמשה'" (סנהדרין קי.).

נפסק בשולחן ערוך (יו"ד רמג, ו) עוון גדול הוא לבזות תלמידי חכמים או לשנאותן. וכל המבזה את החכמים אין לו חלק לעולם הבא והוא בכלל כי דבר ה' בזה.

מספר המגיד מישרים הגאון רבי שבתי יודלביץ זצ"ל: בירושלים היה רב גדול, שבנוסף לגדלותו בתורה היה בקי גם בחכמת הרפואה, והיה מספק תרופות לבתי מרקחת. שמע זאת אחד מהלוחמים הגדולים בדת, רשע מרושע, והתקומם: "הייתכן?! מהיכן לרב הידע הנדרש ליצור תרופות?! מהכולל? כמה שנים הוא למד באוניברסיטה?!" אמר לחבריו: "תראו איך אעשה ממנו צחוק!"

בא אל הרב ואמר לו: "רבי, אני סובל משלוש מחלות, האחת אינני יכול לומר את האמת, כל כך התרגלתי לומר שקרים ששוב אינני מצליח לדבר דברי אמת. שנית - אינני מרגיש טעם באוכל, אני אוכל ולא יודע איזה טעם יש במאכל מתוק או מר, חריף או מלוח. שלישית - יש לי בעיה בזיכרון, את הכל אני שוכח".

הרב ראה לפניו לץ גדול, אמר לעצמו: "וללצים הוא יליץ" - אתה רוצה להיות לץ? אני אראה לך מה זה לץ!... אמר לו הרב: "תבוא בעוד חצי שעה". כשיצא הרשע מבית הרב, מיד קרא הרב לשמש ובקש ממנו: "לך והבא לי כמה בובקל'ך". "בובקל'ה" היא הצואה של העזים. בזמנם הרחובות היו מלאי עזים, ובכל פינה ניתן היה למצוא בובקל'ך. הלך השמש והביא כמה מהם. הורה לו הרב לצפות את חתיכות הבובקל'ך בשוקולד ולהניחן בצלחת.

אחרי חצי שעה חזר הרשע. אמר לו הרב: "בבקשה, הנה הכנתי לך תרופה, חמש חתיכות. עליך להכניס את כולן בבת אחת לתוך פיה וללעוס אותן. הכניס הרשע חמש בובקל'ך לתוך פיו ומיד התחיל להקיא... "אוי ואבוי רבי", זעק האיש מרה, "מה קרה לך, הלא זה בובקל'ך של עזים, אוי ואבוי... אמר לו הרב: "ברוך ה', התרופה פעלה את פעולתה על המקום... הנה, התחלת לומר אמת, זו אכן בובקל'ה. טעם באוכל ברוך ה' גם כן יש לך, ואני מבטיח לך שתזכור זאת כל ימי חיך, לעולם לא תשכח את הלקח שלמדת אצלי...".

הוסיף לו הרב: אני נתתי לך לאכול את הבובקל'ך כשהם קרים, בעולם הבא יעשו מהם פשטידה ויתנו לך לאכול ממנה כשהיא רותחת, כמו שאמרו חז"ל (עירובין כא) "כל המלעיג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת"...

שאותו חסיד כבר נפטר. חזר אל הרבי וטען, הכיצד אמר לי כבודו דבר שאינו אמת? ענה לו הרבי, גם המתים זקוקים לרחמים, וכי אין אנו אומרים שלוש פעמים ביום "מחיה מתים ברחמים רבים"?

"והשקית את העדה ואת בעירם" (כ, ח)

ושואל רבנו האור החיים הקדוש, מדוע נאמר 'והשקית' שמשמע שמושה רבנו ישקה את כל העדה בעצמו, ולמה לא ישתו בעצמם??? וכתב רבנו לפרש, היות שבדרך הטבע האדם שצמא מאוד, אם ישתה כחפצו וכרצונו, יסתכן וימות, ולכן כיון שהיו צמאים מאוד למים, ציוה ה' שמושה בעצמו ישקה אותם כשיעור שהם צריכים כדי שלא יסתכנו.

ועוד מפרש רבנו להיפך, שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, שיתן להם לשתות כמה שרוצים, ולמרות שהם צמאים מאוד ויש חשש סכנה אם ישתו הרבה, למרות זאת לא יקפיד על היזקם, כי המים ההם נסיים הם בכל פרטיהם, ולכן אפילו שירצו לשתות כרצונם, יותר מכשיעור הצורך, ישקה אותם כרצונם בלא חשש.

וכאן המקום להביא מעשה, שסיפר הגאון רבי יוסף משאש זצ"ל, ששמע מפי הגאון רבי רפאל אלנקווא זצ"ל, כי פעם הגיע אל רבנו ה'אור החיים' הקדוש יהודי אחד מעשירי סאלי, ישועה שפורטש היה שמו, והתאונן על מקרה מצער אשר קרהו. לא מכבר רכש פרדס גדול מישמעאלי, ושילם עליו טבין ותקילין, כי היו בו באותו פרדס שני מעיינות מים זכים ומתוקים והוא סבר שיתעשר מממכרם, אך בקושי חלפו חודשיים ימים ושני המעיינות יבשו ואין בהם לחלוחית. ביקש האיש את ברכת רבנו, כי תשוב הנביעה למעיינות.

בינתיים, תוך כדי שהיה יושב במחיצת רבנו, נטל העשיר כד מים שעמד על השולחן, מזג לעצמו כוס מים ושתה לרוויה, אך על שתיית המים לצמא לא בירך 'שהכל' וגם 'בורא נפשות' לא אמר.

נענה רבנו ואמר: אכן נודע הדבר, כי מחמת שאינך מברך על שתיית המים, לא לפנייה ולא לאחריה, אינך ראוי לברכת המעיינות. כל עוד והיו ברשות הישמעאלי, לא תבעו המים את עלבונם, אך כאשר זכו ובאו ברשותו של יהודי כשר, שמחו המים כי עומדת להתמלא משאלתם להיות קרובים למלכו של עולם, והלא מקרא מלא דיבר הכתוב 'ושאבתם מים בששון ממעייני הישועה', 'בששון' ראשי תיבות: ב'רכות ש'תים, ש'הכל ו'בורא נ'פשות, אזי יתקיים המשך הפסוק 'ממעייני הישועה'.

קיבל האיש על עצמו להקפיד לברך על המים, ואף את עצת רבנו קיבל להעמיד שומר שיפקח על כל יהודי השותה מן המעיין שיברך על המים לפני שתייתו ולאחריה. לאחר עשרים וארבע שעות שבה נביעת המים במעיינות.

(נר המעריבי עמ' קמו)